

4. Партнерство заради досягнення цілей.

СИЛА ПАРТНЕРСТВА ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Андрієвська О. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

has-olga_borovska@ukr.net

Актуальність дослідження. Повномасштабна військова агресія росії проти України, що почалася у 2022 році, створила нові виклики для українського суспільства, економіки та державних інституцій. Руйнація інфраструктури, значні людські втрати, мільйони внутрішньо переміщених осіб і біженців — усі ці фактори поглибили соціально-економічну кризу та створили нові загрози для сталого розвитку країни. У таких умовах національні ресурси виявляються недостатніми для подолання наслідків війни, а тому роль міжнародного партнерства стає вирішальною.

Україна, як країна, що активно інтегрується у світове співтовариство, опинилася перед необхідністю не лише вижити в умовах війни, але й закласти основу для свого майбутнього відновлення та сталого розвитку. Цілі сталого розвитку, затверджені ООН, визначають рамки для глобального розвитку, але їх реалізація в Україні набуває особливого значення у світлі нинішніх викликів. Війна створила нагальну потребу у підтримці миру, справедливості та сильних інституцій, а також у широкій міжнародній співпраці для відновлення країни та забезпечення її довгострокового розвитку.

Досягнення Цілей сталого розвитку в нашій країні вимагає тісної співпраці між урядом, громадянським суспільством, приватним сектором та міжнародними партнерами. Мобілізація внутрішніх ресурсів є важливою, проте без підтримки міжнародної спільноти, зовнішніх інвестицій та технологічної допомоги Україна не зможе успішно подолати наслідки війни та забезпечити стабільне майбутнє.

Виклад основного матеріалу. Україна входить до числа держав, які взяли на себе зобов'язання реалізовувати принципи сталого розвитку. У рамках 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку відбувався саміт зі сталого розвитку, у ході якого було схвалено нові орієнтири. Зміст підсумкового документу Саміту “Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку 2030” вмістив 17 цілей та 169 завдань, їх було схвалено і затверджено. Україна, як і інші країни-члени ООН, приєдналася до глобального процесу сталого розвитку. Дане питання затверджено Указом Президента №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» [5].

Однак у сучасних умовах війни партнерство заради досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР) стає не лише стратегічним вибором, але й необхідною умовою для виживання та відновлення країни. Перш за все, партнерство на міжнародному рівні дозволяє забезпечити Україну необхідною фінансовою, технічною та гуманітарною підтримкою, яка вкрай необхідна для стабілізації ситуації. За даними досліджень, міжнародна спільнота вже активно долучається до процесів підтримки України через різноманітні ініціативи та програми відновлення. Співпраця з міжнародними організаціями, такими як ООН, Європейський Союз, МВФ та Світовий банк, забезпечує надходження фінансів для відбудови зруйнованої інфраструктури та зміцнення інституцій [4, с. 98-101].

Зокрема, Ціль 17, яка передбачає партнерство для досягнення ЦСР, стає ключовим чинником у подоланні наслідків війни. Завдяки міжнародним грантам і кредитам Україна змогла почати відновлення критичної інфраструктури — електропостачання, транспортних шляхів, житлових будинків та соціальних об'єктів. Це партнерство охоплює не тільки урядові організації, але й неурядові організації та приватний сектор, які активно залучені до процесу відновлення та підтримки населення. Одним з

ключових аспектів такої співпраці є відновлення житлового фонду для мільйонів внутрішньо переміщених осіб, що стало можливим завдяки залученню міжнародних партнерів та гуманітарних організацій [4, с. 64].

Крім того, війна оголила глибокі проблеми з інституційною спроможністю України забезпечити справедливість та безпеку для громадян, що робить особливо важливим досягнення Цілі 16 – миру, справедливості та сильних інституцій. У цьому контексті надзвичайно важливим є реформування правоохоронних органів та судової системи для забезпечення верховенства права і справедливого розгляду справ. Одним із прикладів успішного партнерства у цій сфері є співпраця українського уряду з міжнародними організаціями щодо впровадження антикорупційних реформ та зміцнення незалежності судової системи. Це дозволяє підвищити довіру до інституцій та забезпечити більш ефективне функціонування державного апарату в умовах воєнного стану [1].

Важливим аспектом партнерства є також залучення приватного сектору до реалізації Цілей сталого розвитку в Україні. Війна негативно вплинула на економічну стабільність країни, але багато підприємств продовжують свою діяльність і навіть розширюють свої можливості завдяки підтримці міжнародних партнерів. У рамках Цілей сталого розвитку багато українських компаній почали активно впроваджувати соціально відповідальні проекти, спрямовані на підтримку своїх працівників, відбудову постраждалих регіонів та розвиток місцевих громад [2, с. 59].

Залучення бізнесу до процесу відновлення має також довгостроковий вплив, оскільки відкриває можливості для модернізації виробничих процесів, впровадження інновацій та залучення інвестицій. Партнерство з міжнародними корпораціями та іноземними інвесторами дозволяє українським компаніям отримати доступ до передових технологій та нових ринків збуту. Це сприяє зростанню конкурентоспроможності українських підприємств і забезпечує сталий економічний розвиток, який є основою для подолання наслідків війни.

Окрім того, війна створила нові виклики для досягнення гендерної рівності та соціальної справедливості, що є важливими аспектами Цілей сталого розвитку. Жінки і діти стали одними з найбільш постраждалих груп населення під час конфлікту, тому партнерство між державою, громадськими організаціями та міжнародними партнерами дозволяє забезпечити належну підтримку та захист для цих груп. Багато міжнародних організацій та неурядових ініціатив активно працюють над тим, щоб забезпечити жінкам рівний доступ до можливостей працевлаштування, освіти та соціальних послуг, а також захистити їх від насильства, що стало особливо актуальним в умовах війни [4, с. 86].

Українські компанії також долучаються до підтримки жінок та вразливих груп, розробляючи спеціальні програми з працевлаштування, навчання та перепідготовки. Це дозволяє жінкам отримати нові навички, які допоможуть їм інтегруватися в нові економічні реалії. Підтримка гендерної рівності також сприяє зростанню продуктивності праці та створює передумови для довгострокового сталого розвитку, що є надзвичайно важливим для післявоєнного відновлення країни [2, с. 61].

На додаток до цих аспектів, партнерство заради досягнення ЦСР сприяє подоланню екологічних викликів, з якими стикається Україна під час війни. Знищення природних ресурсів, забруднення територій і пошкодження екосистем є частиною масштабних екологічних наслідків війни. На сьогодні уряд України оцінює загальний збиток навколишньому середовищу у понад 60 мільярдів доларів. Це включає забруднення ґрунтів, води та повітря внаслідок обстрілів, руйнування індустріальних об'єктів, розливів нафти та пожеж у лісах [3].

Бойові дії призвели до знищення понад 2 300 природоохоронних територій, включно з національними парками та лісами [3]. Наприклад, вибухи і пожежі, викликані російськими атаками, пошкодили українські ліси та викликали ризик забруднення

ґрунтів важкими металами та хімічними речовинами, що можуть залишитися на десятиліття. Також були знищені сотні гектарів сільськогосподарських угідь через мінування та забруднення хімікатами, що загрожує продовольчій безпеці в регіоні.

Впровадження екологічно чистих технологій і практик може бути можливе завдяки співпраці з міжнародними організаціями, що підтримують проекти з екологічної реставрації та раціонального використання природних ресурсів. Це дозволяє не тільки відновити постраждалі регіони, але й створити базу для сталого екологічного розвитку в майбутньому.

Висновки. Війна в Україні створила безпрецедентні виклики, які вимагають нових підходів до розвитку країни, зокрема через партнерство на міжнародному рівні. В умовах руйнування інфраструктури, екологічних катастроф та загроз соціальній стабільності партнерство між урядом, громадянським суспільством, бізнесом і міжнародними організаціями стає життєво важливим для відновлення та сталого розвитку країни. Міжнародна підтримка у вигляді фінансової допомоги, технологічної підтримки та соціальних програм сприяє відбудові інфраструктури, захисту прав вразливих груп населення та покращенню екологічної ситуації.

Співпраця дозволяє не лише вирішувати нагальні проблеми відновлення, але й створює умови для довгострокового сталого розвитку через впровадження інновацій та модернізацію економіки. Тож партнерство заради досягнення Цілей сталого розвитку є не лише стратегічною вимогою, але й необхідною умовою для майбутнього відновлення України та забезпечення її стабільності в післявоєнний період.

Література:

1. Глобальна ціль 16 [Електронний ресурс]/ https://vnr.globalcompact.org.ua/16thgoal_plaske (дата звернення: 11.09.2024)
2. Кушніренко О.М., Гахович Н.М. Імплементация європейських принципів в стратегічному плануванні повоєнного відновлення України. *Науковий вісник міжнародної асоціації науковців. Електронне наукове видання. Серія: Економіка, управління, безпека, технології.* 2023. Том 2. № 2. С. 54-62.
3. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. URL: <https://mepr.gov.ua/za-dva-roky-povnomasshtabnogo-vtorgnennya-rf-nanesla-shkody-ukrayinskomu-dovkillyu-na-majzhe-63-milyardy-dolariv-ssha/> (дата звернення: 11.09.2024)
4. Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні: експертні оцінки: монографія. О. Ф. Новікова, О. Г. Сидорчук та ін. Львівський регіональний інститут державного управління НАДУ; НАН України. Київ ; Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 184 с.
5. Указ Президента України від 30 вересня 2019 року №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (дата звернення: 11.09.2024)